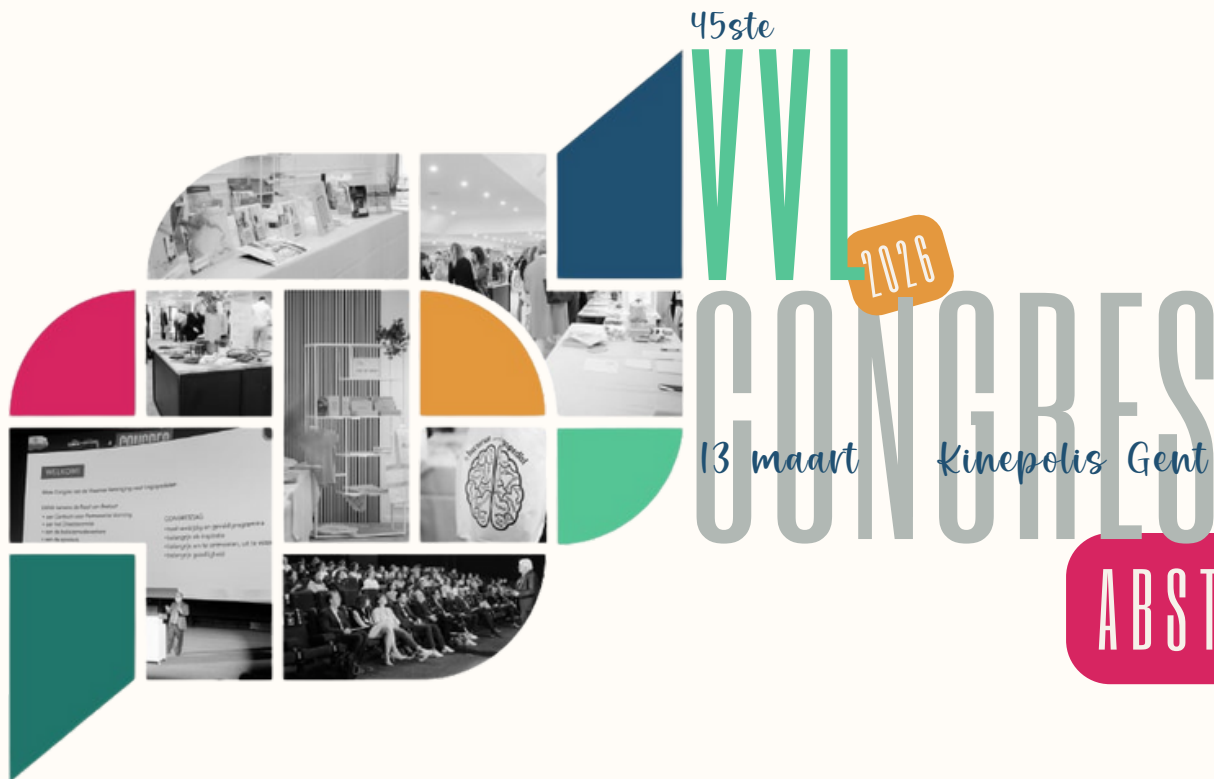

45ste

VVL

2026

CONGRES

13 maart

Kinepolis Gent

ABSTRACTS

vanaf 9.15 uur

Stimuleren van sociale communicatie bij jonge kinderen met autisme met het JASPER-programma

Sara Van der Paelt
postdoctoraal onderzoeker Universiteit Gent

Vroege sociaal-communicatieve vaardigheden - zoals sociale betrokkenheid, spel en joint attention - zijn cruciaal voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen met autisme hebben vaak moeilijkheden met deze vaardigheden, waardoor gerichte ondersteuning nodig is. Naturalistische gedragsinterventies kunnen hierin een belangrijke rol spelen: ze stimuleren leren binnen natuurlijke interacties van kinderen met autisme met hun omgeving.

JASPER is een naturalistische gedragsinterventie, waarvan de effectiviteit al uitgebreid is aangetoond in wetenschappelijk onderzoek. Naast het bevorderen van sociale communicatie richt JASPER zich ook op emotie- en gedragsregulatie, zodat kinderen meer open staan om te leren.

In deze lezing komen volgende onderwerpen aan bod:

- de doelgroep van JASPER,
- de plaats van JASPER binnen het bredere landschap van ondersteuningsprogramma's voor jonge kinderen met autisme,
- de centrale doelen en ontwikkelingsdomeinen waarop JASPER zich richt, en
- de belangrijkste technieken, die geïllustreerd worden aan de hand van korte videofragmenten.

vanaf 9.15 uur

Autisme en taalontwikkelingsstoornis: differentiatie en overlap

Herbert Roeyers

Onderzoeksgroep Ontwikkelingsdiversiteit,
Universiteit Gent

Autisme en taalontwikkelingsstoornis vertonen vaak overlappende kenmerken, wat de differentiaaldiagnose soms uitdagend maakt, vooral op jonge leeftijd. Met de komst van de DSM-5 en later de DSM-5-TR, waarin atypische taalontwikkeling geen onderdeel meer is van de criteria voor autisme, wordt het onderscheid tussen autisme en een taalontwikkelingsstoornis nog belangrijker. Tegelijkertijd toont recent onderzoek dat taalproblemen bij autisme vaak een ander profiel en andere onderliggende mechanismen hebben dan taalproblemen bij kinderen zonder autisme.

Deze lezing biedt een overzicht van de kernverschillen en raakvlakken tussen autisme en een taalontwikkelingsstoornis en bespreekt welke signalen professionals helpen om beide ontwikkelingsprofielen beter te onderscheiden. Daarnaast wordt ingegaan op de hoge mate van comorbiditeit en op de diagnostische valkuil dat taalproblemen bij autisme kunnen lijken op die bij een taalontwikkelingsstoornis, maar de facto niet altijd overlappen. We bespreken ook de semantisch-pragmatische communicatiestoornis, die deels overlapt met autisme. Tot slot formuleren we implicaties voor de klinische praktijk.

vanaf 9.15 uur

Onhandigheid in de logopedische praktijk: een blik op Developmental Coordination Disorder (DCD)

Amy De Roubaix

postdoctoraal onderzoeker aan het Radboudumc in Nijmegen

Elke logopedist kent ze wel: kinderen in de praktijk die opvallend onhandig zijn, vaak dingen laten vallen, moeite hebben met schrijven of zichtbaar meer tijd nodig hebben voor andere dagelijkse handelingen. Soms ontstaat het gevoel dat er meer speelt dan enkel een logopedisch probleem. Dan rijst de vraag of er sprake zou kunnen zijn van Developmental Coordination Disorder (DCD).

In deze lezing wordt toegelicht wat DCD precies is en hoe deze ontwikkelingsstoornis een brede impact kan hebben op het functioneren en de ontwikkeling van een kind. Aangezien DCD vaak samen voorkomt met andere ontwikkelingsstoornissen, bespreken we hoe de overlap met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of spraakontwikkelingsdyspraxie (SOD) eruit kan zien. Tot slot worden concrete tips en praktische handvatten aangereikt voor logopedisten die werken met kinderen met een vermoeden van DCD, al dan niet in combinatie met SOD of TOS. Deze lezing wil logopedisten ondersteunen in het herkennen van DCD en in het afstemmen van hun begeleiding op maat van het kind.

vanaf 9.15 uur

Duurzame arbeids(re)integratie na NAH: aandachtspunten voor de logopedische praktijk

Dorien Vandenborre

Thomas More hogeschool, Expertisecentrum Zorg en
Welzijn en Opleiding Logopedie en Audiologie

Werken is een van de belangrijkste voorspellers van levenskwaliteit. Personen met een NAH zijn vaak sterk gemotiveerd om weer aan het werk te gaan. Welke evidence-based informatie bestaat er om de verschillende betrokkenen bij arbeids(re)integratie na NAH te informeren en ondersteunen?

Methode: We includeerden systematische reviews via PubMed over arbeids(re)integratie na NAH verschenen tussen 2012 en 2023. De geïncludeerde studies zijn beoordeeld voor geschiktheid met AMSTAR-2. We zochten (inter)nationale richtlijnen rond arbeidsgerichte revalidatie. Deze wetenschappelijke informatie vulden we aan met kwantitatief (werkveldbevragingen) en kwalitatief (diepte-interviews) onderzoek. We focusten zo op klinische expertise en op persoonlijke ervaringen. Alle verzamelde data werd geanalyseerd en verwerkt tot een draaiboek voor arbeidsgerichte revalidatie en een informatieve website.

Resultaten: Uit wetenschappelijke literatuur includeerden we 20 studies en 5 richtlijnen. Aanvullend interviewden we 38 betrokkenen (personen met NAH (n=15), zorgprofessionals (n=8), en jobcoaches (n=15)) over arbeids(re)integratie na NAH. De data-analyse verwerkten we in een evidence-based draaiboek en website met relevante informatie over arbeids(re)integratie na NAH.

Conclusies: We expliciteren en motiveren welke informatie over de persoon, het NAH en het werk, met toestemming van de persoon met NAH, op welk moment best wordt gedeeld met welke betrokkenen in welke vorm en met welk doel.

LOGOPEDIE BIJ NIET-AANGEBOREN HERSENAANDOENINGEN (NAH)

vanaf 9.15 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

Vermoeidheid en overprikkeling na een hersenletsel

Hella Thielen

RevArte Revalidatieziekenhuis - KU Leuven - UGent

Na een niet-aangeboren hersenletsel ervaren veel mensen een verhoogde prikkelgevoeligheid en een toegenomen vermoeidheid. Deze klachten kunnen een grote invloed hebben op het dagelijks functioneren en op de kwaliteit van leven. In deze sessie staan we stil bij het herkennen van deze klachten, het inschatten van hun ernst, en de wisselwerking tussen vermoeidheid en prikkelgevoeligheid. Daarnaast bekijken we welke behandelmogelijkheden er zijn en hoe we mensen kunnen ondersteunen in het omgaan met deze klachten.

LOGOPEDIE BIJ NIET-AANGEBOREN HERSENAANDOENINGEN (NAH)

vanaf 9.15 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

Taaltesting voor, tijdens en na wakkere hersenchirurgie

Djaina Satoer

Erasmus MC Universitair Medisch Centrum Rotterdam,
afd. neurochirurgie

Wakkere hersenchirurgie is de gouden standaard behandeling voor patiënten met laaggradige (LGG) hersentumoren in eloquente hersengebieden. Het doel is om zoveel mogelijk tumormassa te verwijderen, terwijl de taalfuncties en kwaliteit van leven zo goed mogelijk worden behouden. Door de langzame tumorgroei bij LGG's treedt vaak neuroplasticiteit op, wat doorgaans resulteert in een milde vorm van afasie. Specifieke taaltests zijn nodig om dit vóór, tijdens en na wakkere hersenchirurgie te detecteren. Deze taaltests zijn in de afgelopen jaren ontwikkeld op basis van klinische ervaring en wetenschappelijk onderzoek binnen het Erasmus MC, en zullen in deze lezing worden toegelicht. Patiënten met hooggradige (HGG) hersentumoren hebben meestal een ernstigere vorm van afasie en vragen om een andere diagnostische benadering. Momenteel voeren wij een onderzoek uit naar de toegevoegde waarde van wakkere chirurgie bij deze patiëntengroep via een gerandomiseerde gecontroleerde studie in verschillende ziekenhuizen in Nederland.

In deze lezing wordt besproken hoe zowel voor LGG- als HGG-patiënten een patiëntspecifiek neurolinguïstisch protocol kan worden opgesteld, en wat de effecten zijn van een dergelijke operatie op de postoperatieve uitkomst. Tot slot worden nieuwe inzichten uit beeldvormingstechnieken gepresenteerd die kunnen bijdragen aan kennis over de neuroanatomie van taal en de behandeling van hersentumoren.

LOGOPEDIE BIJ NIET-AANGEBOREN HERSENAANDOENINGEN (NAH)

vanaf 9.15 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

Theoretische inleiding op IDDSI + praktisch aan de slag gaan

Manon Langerlaert & Bjorn Bruyneel

DEEL 1: Theoretische introductie over IDDSI (wat, waarom, belang) met demonstratie van IDDSI-testen (voortonen en bespreken).

DEEL 2: Praktische tips voor het aanpassen van voeding volgens de verschillende IDDSI-niveaus + Interactieve demo: we passen live een gerecht aan en betrekken het publiek hierbij.

vanaf 11.15 uur

Het mysterie van verouderen: één woord, duizenden verschillen

Nele Van Den Noortgate

Universitair Ziekenhuis en Universiteit Gent

Vermits veroudering zeer gevarieerd kan verlopen en de onderliggende mechanismen nog deels ongekend zijn, bestaan er geen ideale definities van veroudering. Veroudering berust enerzijds op genetische elementen en anderzijds op uitwendige elementen (invloeden van buitenaf). Deze geven aanleiding tot verschillende snelheden in het ouder wordende lichaam en bepalen een stuk de heterogeniteit in het functioneren en voorkomen van aandoeningen bij ouderen. Gezonde voeding, voldoende beweging, intellectuele uitdaging, sociale cohesie zijn factoren die veroudering kunnen remmen.

Frailty wordt gezien als een vaak voorkomend klinisch syndroom bij het ouder wordende lichaam. De belangrijkste symptomen van een oudere persoon met frailty zijn: sarcopenie, gewichtsverlies, vermoeidheid, vertraagd functioneren, laag initiatief niveau en lage activiteitsgraad. Frailty op zich is duidelijk gerelateerd met een verhoogde incidentie van morbiditeit, ontwikkelen van geriatrie syndromen, institutionalisering en mortaliteit. Gezien de belangrijke gevolgen van dit fenomeen voor de oudere lijkt het belangrijk om als zorgverlener zowel actie te ondernemen in de (primaire) preventie als de aanpak (secundaire preventie) van dit syndroom.

vanaf 11.15 uur

Presbyfagie ontmaskerd: slikproblemen bij veroudering begrijpen

Anne-Sophie Beeckman

Arteveldehogeschool Gent – AZ Maria Middelaars Gent

Deze presentatie neemt u mee in de boeiende wereld van presbyfagie (oftewel oudere slik)!

Wat verandert er 'lokaal' tijdens de verschillende slikfases én wat verandert er in de 'op afstand' (hersenen)? Hoe reageren ademhalings-, spijsverteringssysteem én cognitief systeem op deze veranderingen? En hoe dragen deze systemen op hun beurt bij tot slikveranderingen? Hoe onderscheiden we een oudere slik van een pathologische slik? En kunnen we zelf, als logopedist, iets betekenen voor deze oudere slik? (Spoiler alert: uiteraard!) Laat u meevoeren!

vanaf 9.15 uur

Eén eeuw logopedische zorg: van symptoom- naar neuroplasticiteitsgerichte revalidatie

Miet De Letter
UGent

De revalidatie maakt momenteel collectief de switch van symptoom- naar neuroplasticiteitsgeoriënteerde revalidatie. Dit betekent voor de revalidatie dat we maximaal inspelen op het vermogen van de hersenen om zichzelf te reorganiseren met als doel het functioneel herstel te bevorderen.

Het bereiken van optimale revalidatiewinst vereist echter een tweestapsbenadering: (1) een nauwkeurige evaluatie van de actuele klinische en neurofysiologische toestand van de patiënt, en (2) het afstemmen van therapeutische interventies op de plasticiteit van de hersenen. In deze lezing worden de mechanismen van spontane neurale plasticiteit besproken in verschillende klinische contexten, waaronder gezonde veroudering, afasie na een beroerte en in de context van neurodegeneratieve aandoeningen. Daarbij wordt een overzicht gegeven van experimentele interventies die gericht zijn op het bevorderen van plasticiteit binnen spraak- en taalrevalidatie.

Neuroplasticiteitsgericht revalideren vergt een zorgvuldige en geïndividualiseerde aanpak, zowel methodologisch als qua fysiologische en klinisch-logopedische interpretatie. Met kritische blik stappen we een nieuwe wereld binnen die ons voor belangrijke uitdagingen stelt, maar tegelijk de garantie geeft dat actuele neurofysiologische en klinische gegevens niet ondergesneeuwd raken in generieke, protocolgestuurde therapiebenaderingen.

vanaf 9.15 uur

PhonAID: AI in de detectie en classificatie van stemstoornissen

Louise Berteloot

Data scientist in het leer- en innovatiecentrum RADar van AZ Delta

PhonAID is een multicentrische studie die van 2024-2025 loopt. Hierbij slaan de stemkliniek van AZ Delta, de stemkliniek van ZAS (EIORL), een softwarebedrijf Goomyx en het eerstelijnsgezondheidszorgcentrum De Piramide de handen in elkaar om de kennis en expertise vervat in de data van de stemklinieken tot bij de eerstelijnszorg te brengen. Hiervoor wordt artificiële intelligentie ingezet met de bedoeling dit te integreren in een mobiele gezondheidszorgapplicatie voor huisartsen. Dit zou de vroege detectie van stemstoornissen en de doorverwijzing richting tweedelijnszorg kunnen bevorderen.

Op het VVL congres in 2026 zal een samenvattende presentatie gegeven worden van onze resultaten door Louise Berteloot, projectleider van PhonAID en data scientist bij het leer- en innovatiecentrum RADar van AZ Delta.

vanaf 9.15 uur

AI inzetten in de drukke logopedische praktijk: mogelijkheden en valkuilen

Frank Paemeleire

AZ Maria Middelaers & Arteveldehogeschool

Er gaat geen dag voorbij of generatieve artificiële intelligentie (genAI) is in het nieuws. Nog nooit was er een technologie die zo snel opmars maakte. Er is geen twijfel over mogelijk dat genAI op termijn de logopedische praktijk grondig zal veranderen. Denk maar aan efficiëntere rapportage, compenserende technologie voor cliënten, objectief assessment en meer gepersonaliseerde therapie (Liss & Berisha, 2020). De evoluties volgen elkaar razendsnel op en de mogelijkheden lijken eindeloos. Maar nu logopedisten steeds meer gebruikmaken van deze nieuwe technologie, worden de beperkingen ook duidelijker. Denk maar aan problemen op vlak van hallucinaties, copyright, privacy en allerhande bias. Om nog maar te zwijgen over de ecologische voetafdruk die al ons geprompt genereert.

We geven in deze voordracht géén overzicht van experimentele AI-toepassingen die nog niet beschikbaar zijn of die een betalend abonnement vereisen. We verkennen wel - met een open maar kritische blik - hoe we genAI op dit moment in onze logopedische praktijk verantwoord kunnen inzetten. We geven hiervoor een aantal praktische vuistregels en do's and don'ts.

vanaf 9.15 uur

Het Brein als Stem: Hoe MindSpeaker BCI de Grens van Communicatie verlegt

Elena Sillis en Beatrice Marconi
Compliance and PR en Customer Succes Lead

MindSpeaker BCI is een baanbrekend all-in-one platform voor Augmentatieve en Alternatieve Communicatie (AAC), dat specifiek is ontworpen voor personen met ernstig spraak- en bewegingsverlies. Het primaire doel van MindSpeaker is het herstellen van natuurlijke communicatie en autonomie, sneller dan de traditionele en huidige AAC-hulpmiddelen. Het onderscheidt zich door een uitgebreide 'Communication Pathway' die begint met Stembehoud (MindBank/MindVoice), waarbij de eigen stem vroegtijdig wordt opgenomen en met behulp van AI wordt gecloned en afgestemd voor een authentieke spraakuitvoer. Het systeem biedt vervolgens flexibele bedieningsmogelijkheden, waaronder touch en EyeNav (oogbesturing), en als laatste de MindClick Brain-Computer Interface (BCI). De MindClick is een niet-invasieve, draagbare BCI (headset) die de klik-intentie voorspelt op basis van hersensignalen. Dit stelt gebruikers in staat hun AAC-apparaat te controleren zelfs met een afbouwende motoriek (i.e., op basis van de hersensignalen die de motoriek aansturen). MindSpeaker streeft naar communicatiesnelheden van meer dan 50 woorden per minuut en biedt volledige tabletcontrole, wat de levenskwaliteit en zelfexpressie significant verhoogt, zelfs wanneer bijna alle beweging verloren is gegaan.

LOGOPEDIE BIJ MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

vanaf 9.15 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

Wat voorafgaat aan communicatie: begripsniveaus en hun toepassing in de praktijk

Klaartje Vertongen
BuBaO Ter Bank (type 2)

Personen met een verstandelijke beperking en autisme ervaren vaak aanzienlijke uitdagingen in gesproken taal en communicatie. Onderzoek toont aan dat hun taalproductie doorgaans hoger ligt dan hun taalbegrip, wat omgekeerd is aan het profiel van typisch ontwikkelende personen. Onder meer hierdoor bestaat het risico dat hun communicatieve mogelijkheden worden overschat en dat zij onbedoeld overvraagd worden.

Om hun begrip van de omgeving te vergroten, is een zorgvuldige aanpassing van communicatie essentieel, waarbij visuele ondersteuning een belangrijke rol speelt. De optimale vorm van ondersteuning verschilt echter per individu. Enerzijds vraagt dit om een doordachte keuze van de communicatievorm, zoals voorwerpen, afbeeldingen, geschreven taal of gesproken taal. Anderzijds moet de abstractiegraad van de informatie worden afgestemd op het begripsniveau van de persoon, variërend van sensatieniveau tot presentatie- of representatieniveau.

Tijdens deze presentatie bespreken we de relevante theoretische achtergrond en tonen we vervolgens hoe deze inzichten kunnen worden vertaald naar de logopedische praktijk.

LOGOPEDIE BIJ MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

vanaf 9.15 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

TOSinc. Ondersteunend tekenen binnen jouw werk als logopedist!

Pien van der Most

Founder TOSinc.

Trainer en auteur van "Ondersteunend tekenen (bij TOS)"

Logopedist cluster 2 (type 7, STOS) en Ambulant

Dienstverlener

TOSinc. Ondersteunend tekenen binnen jouw werk als logopedist!

Of je nu werkt in een zelfstandige logopediepraktijk, in een revalidatiecentrum, ziekenhuis of... je werkt met mensen (van jong t/m oud).

En taal, emoties en communicatie staan hierin altijd centraal. Maar wat als daar juist een uitdaging ligt? Dan onderzoek je alle vormen van Totale Communicatie voor maatwerk. Inclusief de dynamische vorm van visuele ondersteuning: ondersteunend tekenen. Ga je met ons mee op reis? Verken, laat je inspireren, teken mee! (Geen tekentalent vereist, echt niet) En ervaar direct de volgende werkdag hoe je de ander in jouw werk als logopedist nog meer kunt zien, horen en elkaar makkelijker kunt begrijpen.

Carlien Pars

Intern begeleider / kwaliteitscoördinator (MEd), trainer in opleiding TOSinc., video-interactiebegeleider.

Logopedist, leerkracht en specialist nieuwkomers-onderwijs.

LOGOPEDIE BIJ MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

vanaf 9.15 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

Het gebruik van gebaren in de logopedische therapie

Kelly Sergeant en Sanne Jassogne

Revalidatieziekenhuis Inkendaal

Praktijk Logopedie Dendermondig

Het gebruik van gebaren ter ondersteuning van gesproken taal in de logopedische praktijk wordt in toenemende mate beschouwd als een effectieve strategie om communicatieve vaardigheden te versterken. In deze lezing bieden wij een overzicht van de onderbouwde voordelen van het inzetten van gebaren binnen therapie. Aan de hand van onderzoeksbevindingen bespreken we de mechanismen die aan de positieve effecten van gebaren-gebaseerde interventies ten grondslag liggen. Daarnaast demonstreren we op een praktijkgerichte manier hoe gebaren geïntegreerd kunnen worden in logopedische therapie voor uiteenlopende doelgroepen en binnen diverse klinische contexten. We behandelen de verschillende taalcomponenten en illustreren met concrete casusvoorbeelden en toepasbare richtlijnen hoe gebaren functioneel kunnen worden ingezet ter ondersteuning van taalverwerving. De sessie wordt afgesloten met een korte introductie van een aantal gebaren, zodat deelnemers deze onmiddellijk kunnen toepassen in hun eigen therapie.

vanaf 14.30 uur

Onhandigheid in de logopedische praktijk: een blik op Developmental Coordination Disorder (DCD)

Amy De Roubaix
postdoctoraal onderzoeker aan het Radboudumc in Nijmegen

Elke logopedist kent ze wel: kinderen in de praktijk die opvallend onhandig zijn, vaak dingen laten vallen, moeite hebben met schrijven of zichtbaar meer tijd nodig hebben voor andere dagelijkse handelingen. Soms ontstaat het gevoel dat er meer speelt dan enkel een logopedisch probleem. Dan rijst de vraag of er sprake zou kunnen zijn van Developmental Coordination Disorder (DCD).

In deze lezing wordt toegelicht wat DCD precies is en hoe deze ontwikkelingsstoornis een brede impact kan hebben op het functioneren en de ontwikkeling van een kind. Aangezien DCD vaak samen voorkomt met andere ontwikkelingsstoornissen, bespreken we hoe de overlap met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of spraakontwikkelingsdyspraxie (SOD) eruit kan zien. Tot slot worden concrete tips en praktische handvatten aangereikt voor logopedisten die werken met kinderen met een vermoeden van DCD, al dan niet in combinatie met SOD of TOS. Deze lezing wil logopedisten ondersteunen in het herkennen van DCD en in het afstemmen van hun begeleiding op maat van het kind.

COMORBIDITEITEN IN DE LOGOPEDIE

vanaf 14.30 uur

PARALLELSESSIES NAMIDDAG

Differentiaal-diagnostische verschillen tussen TOS en ASS vanuit neuropsychologisch standpunt

Eddy Hoste

vzw CETOS (Centrum Taalontwikkelingsstoornissen),
HOENT

Begga Vandewalle

vzw CETOS (Centrum Taalontwikkelingsstoornissen)

Binnen de klinische praktijk rijzen heel wat vragen rond (toenemende) comorbiditeit TOS/ASS.

In deze presentatie bekijken we vanuit wetenschappelijke evidentie zowel de overlap als de differentiatie tussen beide ontwikkelingsstoornissen...

De neuropsychologische invalshoek biedt ons een breed kader voor differentiaal-diagnostische kenmerken op vlak van Taal, Centrale Coherentie en Contextblindheid, Theory of Mind en Executief functioneren. We vertrekken hierbij vanuit geobserveerd (probleem-) gedrag.

Vanuit concrete voorbeelden bieden we handvaten voor begeleiding....

LOGOPEDIE BIJ NIET-AANGEBOREN HERSENAANDOENINGEN (NAH)

vanaf 14.30 uur

PARALLELSESSIES NAMIDDAG

Het potentieel van virtual reality in de diagnostiek van functionele communicatie bij afasie

Marina Ruiter

Radboud Universiteit, Centre for Language Studies,
Nijmegen, Nederland

Het klinisch testen van de (non-)verbale functionele communicatievaardigheid is uitdagend. Reguliere, op pen en papier gebaseerde testen houden namelijk geen rekening met de complexe cognitieve belasting door bijvoorbeeld tijdsdruk, zoals die wel aanwezig is in 'echte' alledaagse communicatieve situaties. Het doel van dit tweejarige project was om een proof-of-concept van een functionele communicatietest te ontwikkelen met behulp van virtual reality (VR). VR kan op een zeer gecontroleerde manier dynamische, complexe communicatiesituaties simuleren die lijken op de echte wereld. Het maakt simulatie mogelijk van realistische communicatieve interacties tussen een persoon met afasie en een door de computer gegenereerde avatar, inclusief verbaal en non-verbaal gedrag. Het maakt ook manipulatie mogelijk van communicatieve factoren, zoals de mate waarin de (virtuele) gesprekspartner geduldig is. Hierdoor kan de communicatieve complexiteit aangepast worden aan de ernst van de afasie. In deze lezing gaan we in op de resultaten van dit project.

LOGOPEDIE BIJ NIET-AANGEBOREN HERSENAANDOENINGEN (NAH)

vanaf 14.30 uur

PARALLELSESSIES NAMIDDAG

GLOBAMIX: communicatieve restmogelijkheden van personen met ernstige afasie snel en dynamisch in kaart brengen

Frank Paemeleire

AZ Maria Middelaers & Arteveldehogeschool

GLOBAMIX (Paemeleire & Moerkerke, 2020 & 2025) is een werkboek voor dynamisch assessment bij volwassenen met ernstige afasie. Aan de hand van een groot aantal methodieken kunnen de restmogelijkheden, het effect van cueing en de leerbaarheid geëxploreerd worden. Dit geeft ons kapstokken voor het bepalen van de therapie-inhoud. De werkwijze in GLOBAMIX is conform de assessmentaanbevelingen uit de 'Logopedische Richtlijn Diagnostiek en Behandeling van personen met Afasie ten gevolge van een Beroerte' (2025). Wij presenteren in deze voordracht ons conceptueel kader voor het assessment en de behandeling van volwassenen met ernstige afasie. Vervolgens stellen we de onderdelen van GLOBAMIX deel 1 en 2 voor en illustreren we aan de hand van casuïstiek het gebruik ervan in de klinische praktijk. We hebben hierbij specifieke aandacht voor GLOBACOM, een nieuw assessmentinstrument dat gebruikt kan worden om de communicatieve restmogelijkheden van personen met ernstige afasie snel en dynamisch in kaart te brengen.

LOGOPEDIE IN HET KADER VAN SENESCENTIE

vanaf 14.30 uur

PARALLELSESSIES NAMIDDAG

Understanding and Treating Voice Disorders in Older Adults

Aaron Johnson

NYU Voice & Swallowing Center, NYU Langone Health

As the mean age of the world's population continues to increase, there also is an increasing need for speech-language pathologists to have the knowledge and skills to help older adults maintain effective communication.

Presbyphonia is the term for voice disorders due to age-related physiological changes in older adults. Presbyphonia is common and negatively impacts both quality of life and mental and physical health. This presentation will discuss the typical age-related changes in the subsystems of the voice that contribute to presbyphonia and present the latest evidence for treating age-related voice disorders.

vanaf 14.30 uur

Cognitieve veranderingen bij normale veroudering en de invloed op leren

Irene van de Vijver
Universiteit Utrecht

Onze samenleving vergrijst: een steeds groter deel van onze bevolking bestaat uit ouderen en deze ouderen leven ook steeds langer. Dit betekent dat steeds meer mensen te maken zullen krijgen met een neurodegeneratieve ziekte zoals dementie. Toch wordt de overgrote meerderheid van de mensen nog steeds cognitief normaal of 'gezond' oud. Ook bij normale veroudering vinden echter veranderingen plaats in het cognitief functioneren en in de hersenen. In deze lezing zal ik eerst kort uiteenzetten in hoeverre deze veranderingen van invloed zijn op de verwerking en productie van taal. Daarna zal ik bespreken welke veranderingen optreden in het leren van informatie, maar ook het leren en aanpassen van gedrag, en het aanleren van gewoontes. Hierbij zal ik onder andere aandacht besteden aan de mate waarin het leren van fouten verandert bij het ouder worden, hoe veranderingen in het werkgeheugen een rol spelen, en hoe het oudere brein in staat is te compenseren voor achteruitgang.

vanaf 14.30 uur

Foneemperceptie bij hoorapparaat- en CI-gebruiker

Mira Van Wilderode

European Institute for ORL – HNS (EIORL-HNS)

Het afnemen van spraak in stilte (SPIQ) testen is tijdsintensief, zeker bij de groeiende groep hoortoestel- en cochleair implantaat gebruikers. In dit onderzoek keken we samen naar het gebruik van de 'mobile research app' om zo SPIQ rechtstreeks naar het hoortoestel en CI te streamen. Tijdens deze voordracht bespreken we hoe foneemperceptie beoordeeld kan worden met verschillende testvormen via streaming, en hoe deze resultaten betrouwbaar ingezet kunnen worden in de gehoorrevalidatie. We gaan in op de praktische toepasbaarheid, de testbetrouwbaarheid en de meerwaarde van het zelfstandig afnemen van SPIQ-testen, zowel in de kliniek als thuis.

vanaf 14.30 uur

Wetenschappelijke inzichten in ondersteunde communicatie

Inge Piedfort

logopedist bij Modem – Thomas More

Ondersteun jij als logopedist kinderen of jongeren die moeilijk of niet kunnen spreken? Dan is ondersteunde communicatie dé aangewezen manier om aan de slag te gaan.

Ondersteunde communicatie (OC) zijn alle vormen, middelen en manieren van communicatie om de gesproken taal te ondersteunen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het gebruik van pictogrammen, gebaren en voorwerpen, maar ook om spraakcomputers en communicatieboeken. Alles om de communicatie van en naar iemand die niet goed (genoeg) kan spreken te versterken.

Tijdens deze sessie bieden we een helder overzicht van wetenschappelijke inzichten en ontwikkelingen op het gebied van ondersteunde communicatie (OC). Je krijgt concrete handvaten aangereikt om evidence-based aan de slag te gaan in de praktijk. We gaan in op het belang van modelleren als effectieve strategie binnen OC en andere wetenschappelijk onderbouwde strategieën om communicatie te ondersteunen.

Deze sessie is bedoeld voor logopedisten die werken met kinderen en jongeren met een aangeboren communicatieve beperking en die benieuwd zijn naar de wetenschappelijke inzichten in ondersteunde communicatie.

LOGOPEDIE BIJ MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

vanaf 14 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

De Pictoschrijver: een sterk beeld bij het spreken en lezen

Lineke van Oostrum

docent voor 'Lezen moet je doen'

Leerkracht op het speciaal onderwijs

De Pictoschrijver, een online computerprogramma van Trijntje de Wit. Met de Pictoschrijver maak je een compleet ondertiteld beeldschrift: het Picto Semi Schrift.

Dit is volledig aanpasbaar aan het niveau van de mondelinge en/of schriftelijke taalontwikkeling van de cliënt. In een uur tijd laat ik zien hoe je De Pictoschrijver in kunt zetten voor alle facetten van de taalontwikkeling: spreken, lezen en schrijven. Zo kan je zelf geschikte teksten, oefeningen en spelletjes maken die passend zijn bij het niveau en de belevingswereld van jouw cliënt, zodat de betrokkenheid en het leerrendement hoger zullen zijn.

Ontdek de mogelijkheden en je zult met veel plezier gaan werken met De Pictoschrijver!

LOGOPEDIE BIJ MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

vanaf 14 uur

PARALLELSESSIES VOORMIDDAG

Met klankgebaren krijg je grip op klanken

Annemieke Bastiaans

Logopedist werkzaam in het speciaal (ZML) en het reguliere onderwijs.

Maker van de picto-prettenboeken Klankenland.
www.klankenland.nl

Door de klankgebaren van Trijntje de Wit te gebruiken, kun je klanken niet alleen horen en zien, maar ook voelen. De kinderen doen mee met de bewegingen, waardoor de klanken minder abstract worden. Annemieke laat in deze workshop zien hoe je de gebaren maakt en op welke manieren zij deze inzet bij de leerlingen op haar scholen. Met de klankgebaren en de klankliedjes van Klankenland wordt taal- en articulatietraining een fijne ervaring. Een logopedist kan eigenlijk niet zonder klankgebaren.